

I

(Seadusandlikud aktid)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2011/88/EL,

16. november 2011,

millega muudetakse direktiivi 97/68/EÜ kohanduskava alusel turule viidavaid mootoreid käsitlevate sätete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/68/EÜ (väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele paigaldatavate sisepõlemismootorite heitgaaside ja tahkete heitmete vähendamise meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)⁽³⁾ käsitleb väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele paigaldatavate mootorite heitmeid ja õhusaasteainete heitkoguste piirväärtusi ning aitab kaasa inimeste tervise ja keskkonna kaitsmisele. Direktiivis 97/68/EÜ on sätestatud, et III A etapi heitkoguste piirväärtused, mida kohaldatakse enamiku kompressioonsüütega mootorite tüübikinnitusmenetlustes, tuleb asendada rangemate, III B etapi piirväärtustega. Kõnealuseid piirväärtusi kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2010 nimetatud mootorite tüübikinnitusmenetlustes ja alates 1. jaanuarist 2011 nimetatud mootorile turule viimisel.

⁽¹⁾ ELT C 48, 15.2.2011, lk 134.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2011. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. novembri 2011. aasta otsus.⁽³⁾ EÜT L 59, 27.2.1998, lk 1.

- (2) Komisjon valmistab praegu ette direktiivi 97/68/EÜ läbivaatamist kooskõlas direktiivi 97/68/EÜ muutva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/26/EÜ⁽⁴⁾ artiklis 2 sätestatud nõuetega. Selleks, et tagada läbivaadatud direktiivi vastavus liidu hea õhukvaliteedi standarditele ning võttes arvesse kogemusi, teaduslikke tõendeid ja olemasolevat tehnoloogiat, peaks komisjon direktiivi 97/68/EÜ eelseisva läbivaatamise käigus ja vastavalt mõjuhinnangule kaaluma, kas

— võtta kasutusele uus, st V piirväärtuse etapp, mis peaks põhinema (kui see on tehniliselt teostatav) Euro VI normidel raskeveokite kohta;

— kehtestada ülipeente osakeste tõhusaks vähendamiseks osakestehte vähendamise uued nõuded, eelkõige tahkete osakeste arvu piirväärtus, mida kohaldataks kõikide kompressioonsüütega mootorite kategooriate suhtes, kui see on tehniliselt teostatav;

— määrata kindlaks üldine lähenemine selle kohta, kuidas edendada saaste vähendamise norme ja järelkäitlussüsteemide paigaldamist praegustele väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele, tuginedes praegu ÜRO Euroopa majanduskomisjoni egiidi all toimuvatele aruteludele heitekontrolliseadmete paigaldamise ühtlustatud nõuete üle. See lähenemine peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi õhukvaliteedi parandamisel ja edendama töötajate kaitset;

— kehtestada meetod väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate ja sõidukite perioodiliseks kontrollimiseks, et eelkõige kindlaks teha, kas nende tegelikud heitkogused vastavad registreerimisel antud väärtustele;

⁽⁴⁾ ELT L 146, 30.4.2004, lk 1.

- lubada teatavatel tingimustel kasutada mootorvagunite ja vedurite puhul asendusmootoreid, mis ei vasta III A etapi nõuetele;
- raudteeliikluse spetsiifilised heitenormid on võimalik ühtlustada asjaomaste rahvusvaheliste normidega, et tagada heitkoguste piirväärtustega kooskõlas olevate jõukohase hinnaga mootorite kättesaadavus.
- (3) Üleminek III B etapile tähendab tehnoloogilist hüpet ja toob kaasa märkimisväärsed rakenduskulud, sest mootorid tuleb ümber projekteerida ja välja tuleb töötada tippasemel tehnilised lahendused. Sellegipoolest ei tohiks praegune üleilmne finants- ja majanduskriis ega konjunktuursed hinnakõikumised viia keskkonnanõuete alandamiseni. Seepärast tuleks direktiivi 97/68/EÜ läbivaatamist pidada erandlikuks. Lisaks on investeringud keskkonnasõbralikesse tehnoloogiasse olulised, et edendada majanduskasvu, tööhõivet ja tervishoidu tulevikus.
- (4) Direktiiviga 97/68/EÜ on ette nähtud kohanduskava, mille alusel on tootjal lubatud kahe järjestikuse piirväärtuste etapi vahelisel ajavahemikul osta piiratud arv mootoreid, mis ei vasta sel ajahetkel kohaldatavatele piirväärtustele, vaid vahetult eelneva etapi piirväärtustele.
- (5) Vastavalt direktiivi 2004/26/EÜ artikli 2 punktile b tuleb hinnata täiendavate kohandusmeetmete vajadust.
- (6) III B etapi jooksul peaks nende mootorite (v.a mootorvagunite, vedurite ja siseveelaevade käiturite), mida võib turule viia kohanduskava alusel, maksimaalne kogus suurenema igas mootorikategoorias 20 protsendilt 37,5 protsendini tootja poolt aastas turule viidavate kõnealuse kategooria mootoriga varustatud seadmete kogusest. Ette tuleks näha alternatiivne võimalus viia turule kohanduskava alusel kindel arv mootoreid. Kõnealune mootorite arv tuleks samuti läbi vaadata ja see ei tohiks ületada direktiivi 97/68/EÜ XIII lisa punktis 1.2.2 kehtestatud piirmäärasid.
- (7) Kohanduskava eeskirju tuleks kohandada, et need laieneksid vedurite käitamiseks kasutatavatele mootoritele rangelt piiratud ajavahemikuks.
- (8) Õhukvaliteedi parandamine on liidu jaoks väga oluline eesmärk, mille saavutamiseks on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/50/EÜ (välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta) ⁽¹⁾. Heitkoguste algpõhjuste, sealhulgas väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate heitkoguste vähenemisega tegelemine on kõnealuse eesmärgi saavutamiseks hädavajalik.
- (9) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate masinatega tegelevad ettevõtted peaksid saama toetust Euroopa finantsabiprogrammidest või liikmesriikide asjakohastest abiprogrammidest. Abiprogrammide eesmärk peaks olema soodustada võimalikult vara kõrgeimate heitenormide kehtestamist.
- (10) Direktiiviga 97/68/EÜ tehakse erand asendusmootoritele, kuid erandit ei kohaldata mootorvagunite ja vedurite suhtes. Kaalust ja mõõtmetest tulenevaid piiranguid arvesse võttes on piiratud erandit siiski vaja kohaldada ka mootorvagunites ja vedurites kasutatavate asendusmootorite suhtes.
- (11) Käesolevas direktiivis sätestatud meetmed peegeldavad tööstusharu ajutisi raskusi, toomata kaasa püsivaid kohandusi, ning seetõttu peaks kõnealuste meetmete kohaldamise aeg piirduma III B etapi kestusega või järgneva etapi puudumisel kolme aastaga.
- (12) Võttes arvesse Ühendkuningriigi raudteevõrgu infrastruktuuri, mis erineb rööpmevahe ning seetõttu kaalust ja mõõtmetest tulenevate piirangute poolest ning mis vajab uute heitkoguste piirväärtustega kohandamiseks rohkem aega, tuleb sellel konkreetsel turul tagada vedurites kasutatavate mootorite puhul suurem paindlikkus.
- (13) Seetõttu tuleks direktiivi 97/68/EÜ vastavalt muuta,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:
- Artikkel 1
- Direktiivi 97/68/EÜ muudatused**
- Direktiivi 97/68/EÜ muudetakse järgmiselt.
- 1) Artikli 4 lõige 6 asendatakse järgmisega:
- „6. Muul otstarbel kui mootorvagunite ja siseveelaevade käitamiseks kasutatavaid diiselmootoreid võib lisaks lõigetele 1–5 turule viia kohanduskava alusel vastavalt XIII lisas osutatud menetlusele.”
- ⁽¹⁾ ELT L 152, 11.6.2008, lk 1.

2) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikest 1a jäetakse välja teine lõik;
- b) lisatakse järgmised lõiked:

„1b. Erandina artikli 9 lõigetest 3g, 3i ja 4a võivad liikmesriigid lubada turule viia järgmised mootorvagunites ja vedurites kasutatavad mootorid:

- a) III A etapi piirväärtustele vastavad asendusmootorid, millega asendatakse mootorvagunite ja vedurite mootorid, mis:
 - i) ei vasta III A etapi normidele või
 - ii) vastavad III A etapi normidele, kuid ei vasta III B etapi normidele;
- b) III A etapi piirväärtustele mittevastavad asendusmootorid, millega asendatakse mootorid mootorvagunites, millel puudub veokontroll ja mis ei saa iseseisvalt liikuda, niivõrd kui sellised asendusmootorid vastavad normidele, mis on vähemalt sama ranged kui olemasolevatele sama tüüpi mootorvagunitel paigaldatud mootoritele kehtestatud normid.

Käesoleva lõike kohaselt võib loa anda ainult siis, kui liikmesriigi tüübikinnitusasutus on veendunud, et kõige viimase kohaldatava heitkoguste piirväärtuse etapi nõuetele vastavate asendusmootorite kasutamine asjaomastes mootorvagunites või vedurites tekitaks suuri tehnilisi probleeme.

1c. Lõigete 1a ja 1b kohaldamisalasse kuuluvatele mootoritele kinnitatakse tekstiga „ASENDUSMOOTOR” ja erandiga seotud kordumatu viitenumbriga märgis.

1d. Komisjon hindab lõikele 1b vastavuse tagamise keskkonnamõju ja võimalikke tehnilisi probleeme. Kõnealust hinnangut silmas pidades esitab komisjon 31. detsembriks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule lõike 1b läbivaatamise aruande ja vajaduse korral seadusandliku akti ettepaneku, mis sisaldab lõike 1b kohaldamise lõppkuupäeva.”;

c) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Liikmesriigid lubavad I lisa punkti 1 alapunkti A alapunktides i, ii ja v määratletud mootoreid kohanduskava alusel turule viia vastavalt XIII lisa sätetele.”

3) XIII lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 24. novembril 2012. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 16. november 2011

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
W. SZCZUKA

LISA

XIII lisa punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. LÖPPTOOTJA TEGEVUS

- 1.1. Välja arvatud III B etapis, taotleb kohanduskava kasutada sooviv lõpptootja (välja arvatud mootorvagunite ja vedurite käitamiseks kasutatavate mootorite puhul) mis tahes tüübikinnitusasutuselt luba, et tema mootoritootjad saaksid turule viia mootoreid, mida kasutab vaid lõpptootja. Nende mootorite kogus, mis ei vasta sel ajahetkel kehtivatele, vaid vahetult eelneva etapi piirväärtustele, ei tohi ületada punktides 1.1.1 ja 1.1.2 kehtestatud piirmäärasid.

- 1.1.1. Kohanduskava alusel turule viidavate mootorite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 20 % lõpptootja poolt aastas turule viidavast kõnealuse kategooria mootoritega varustatud seadmete kogusest (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal liidu turul). Kui lõpptootja on viinud oma tooteid liidu turule vähem kui viis aastat, arvutatakse tema keskmine müügikogus selle ajavahemiku põhjal, mil ta on oma tooteid liidu turule viinud.

- 1.1.2. Alternatiivse võimalusena punktis 1.1.1 sätestatule võib lõpptootja (välja arvatud mootorvagunite ja vedurite käitamiseks kasutatavate mootorite puhul) taotleda luba, et tema mootoritootjad saaksid turule viia kindla arvu mootoreid, mida kasutab vaid lõpptootja. Üheski mootorikategoorias ei tohi mootorite arv ületada järgmisi piirväärtusi:

Mootori kategooria P (kW)	Mootorite arv
$19 \leq P < 37$	200
$37 \leq P < 75$	150
$75 \leq P < 130$	100
$130 \leq P \leq 560$	50

- 1.2. III B etapi jooksul, kuid mitte rohkem kui kolme aasta jooksul selle etapi kohaldamise algusest (välja arvatud mootorvagunite ja vedurite käitamiseks kasutatavate mootorite puhul) taotleb kohanduskava kasutada sooviv lõpptootja mis tahes tüübikinnitusasutuselt luba, et tema mootoritootjad saaksid viia turule mootoreid, mida kasutab vaid lõpptootja. Nende mootorite kogus, mis ei vasta sel ajahetkel kehtivatele, vaid vahetult eelneva etapi piirväärtustele, ei tohi ületada punktides 1.2.1 ja 1.2.2 kehtestatud piirmäärasid.

- 1.2.1. Kohanduskava alusel turule viidavate mootorite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 37,5 % lõpptootja poolt aastas turule viidavast kõnealuse kategooria mootoritega varustatud seadmete kogusest (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal liidu turul). Kui lõpptootja on viinud oma tooteid liidu turule vähem kui viis aastat, arvutatakse tema keskmine müügikogus selle ajavahemiku põhjal, mil ta on oma tooteid liidu turule viinud.

- 1.2.2. Alternatiivse võimalusena punktis 1.2.1 sätestatule võib lõpptootja taotleda luba, et tema mootoritootjad saaksid turule viia kindla arvu mootoreid, mida kasutab vaid lõpptootja. Üheski mootorikategoorias ei tohi mootorite arv ületada järgmisi piirväärtusi:

Mootori kategooria P (kW)	Mootorite arv
$37 \leq P < 56$	200
$56 \leq P < 75$	175
$75 \leq P < 130$	250
$130 \leq P \leq 560$	125

- 1.3. Vedurite käitamiseks kasutatavate mootorite puhul võib lõpptootja III B etapi jooksul, kuid mitte rohkem kui kolme aasta jooksul kõnealuse etapi kohaldamise algusest, taotleda luba, et tema mootoritootjad saaksid turule viia maksimaalselt 16 mootorit, mida kasutab vaid lõpptootja. Lõpptootja võib taotleda ka luba, et tema mootoritootjad saaksid täiendavalt turule viia maksimaalselt kümme mootorit, mille arvutuslik võimsus on suurem kui 1 800 kW ja mis paigaldatakse veduritele, mis on mõeldud kasutamiseks ainult Ühendkuningriigi raudteevõrgus. Vedurid vastavad sellele nõudele ainult juhul, kui neil on Ühendkuningriigi raudteevõrgus kasutamist lubav ohutussertifikaat või nad võivad sellise sertifikaadi omandada.

Selline luba väljastatakse vaid juhul, kui tehnilised põhjused ei võimalda III B etapi heitkoguste piirväärtusi täita.

- 1.4. Lõpptootja lisab tüübikinnitusasutusele esitatavale taotlusele järgmise teabe:
- a) märgise näidis, mis kinnitatakse igale väljaspool teed kasutatavale liikurmasinale, millele on paigaldatud kohanduskava alusel turule viidud mootor. Märgisel peab olema järgmine tekst: „MASIN nr ... (masina järjekorranumber) kokku ... masinast (asjaomase võimsusklassi masinate koguarv) MOOTORIGA nr ... TÜÜBIKINNITUSEGA (direktiiv 97/68/EÜ) nr ...”
 - b) mootorile kinnitava lisamärgise näidis punktis 2.2 osutatud tekstiga.
- 1.5. Lõpptootja esitab tüübikinnitusasutusele kogu kohanduskava rakendamisega seotud teabe, mida tüübikinnitusasutus otsuse tegemiseks vajalikuks peab.
- 1.6. Selleks et tõendada mis tahes mootori kohta esitatud väite või sellele paigutatud märgise õigsust, mis kinnitab, et mootor on turule viidud kohanduskava alusel, esitab lõpptootja kõikidele seda taotlevatele liikmesriikide tüübikinnitusasutustele kogu teabe, mida tüübikinnitusasutus vajalikuks peab.”
-